

Stockholm 2017-03-07

Bris årsrapport bekräftar att psykisk ohälsa ökar bland barn

Under 2016 hade Bris 26 996 kurativa kontakter, en ökning med 3 procent jämfört med 2015. 4 av 10 kontakter handlade om psykisk ohälsa som är fokus för Bris årsrapport. Rapportens övergripande slutsats, från genomgången av forskning och från barnens samtal till Bris, är att samhället har misslyckats att förebygga psykisk ohälsa bland barn och unga.

Psykisk ohälsa vanligaste ämnet hos Bris

” Först blir det panik och då kan jag inte andas eller äta och börjar kallsvettas och börjar darra, sen blir jag ledsen och mår dåligt.”

I Bris årsrapport sammanställs forskning om barns psykiska ohälsa, barns egna beskrivningar av hur de mår och deras oro för vad som ska hända om de söker hjälp. Barn berättar om bristande information från vårdgivare, om brutna tystnadslöften och brist på inflytande över och delaktighet i sin egen vård. De berättar också om föräldrar som inte orkar stötta och om hur skolan inte förmår ge rätt stöd.

– Den psykiska ohälsan har ökat från 1980 och är utbredd bland barn och unga i Sverige. Ifjol hade Bris nästan 10 000 kontakter med barn om psykisk ohälsa. Det är samtal om panikångest, om ensamhet och om självmordstankar. I våra kontakter blir det tydligt att barn som mår dåligt mår ännu sämre av personalomsättning, långa väntetider i vården eller av att slussas runt mellan olika instanser där ingen ser och tar ansvar för helheten kring barnet, säger Magnus Jägerskog, Bris generalsekreterare.

Ökningen av psykisk ohälsa bland barn och unga skiljer ut Sverige, med en klart sämre utveckling än många andra länder. I Bris stödjande kontakter med barn, liksom i tillgängliga studier, ökar förekomst av psykisk ohälsa med stigande ålder. I åldersgruppen 16 - 18 år handlar varannat samtal om psykisk ohälsa.

– Bris årsrapport är en alarmklocka som beskriver verkligheten för de barn som kämpar för sin rätt till hälsa. Vi kan konstatera att det inte finns någon enkel förklaring till den ökande psykiska ohälsan – men att det är bråttom att bryta trenden, säger Magnus Jägerskog.

Bris kontakter ökade med 3 procent

Bris hade 26 996 kurativa kontakter* ifjol, 9 av 10 var med barn och övriga med vuxna i Bris vuxentelefon om barn. Snittåldern för de kurativa kontakterna är 14,2 år och 8 av 10 kontakter tas av tjejer. De vanligaste ämnena förutom psykisk ohälsa (39 procent) är familj och familjekonflikter (25 procent), att vara ung (25 procent), vänner (19 procent) , skolan (17 procent) och våld, övergrepp och kränkningar (17 procent).

– Barn som hör av sig till Bris upplever att de saknar någon annan vuxen att prata med. Det gör att vi får ta emot barns samtal om allt från frågor om kroppen till självmordsförsök. Vi är stolta över att vi har förtroende hos så många barn och vi förvaltar det barn berättar för oss genom att föra ut deras röster i vårt påverkansarbete, säger Magnus Jägerskog.

Dags att bryta trenden med den ökande psykiska ohälsan bland barn och unga

"Snälla svara inte med 'det är tufft att vara tonåring' för det orkar jag inte höra på."

I Bris årsrapport diskuteras möjliga orsaker till barns ökande psykiska ohälsa, och möjliga åtgärder utifrån forskning och barnens samtal till Bris. Rapporten är den första i en serie från Bris om barns och ungas psykiska ohälsa.

– Sverige har misslyckats med att förebygga psykisk ohälsa bland barn och unga, och samhället brister i flera avseenden vad gäller att säkerställa barns rätt till hälsa. Jag hoppas att vår rapport kan vara ett bidrag till politiker och beslutsfattare som kan ta välgrundade beslut för att vända den negativa utvecklingen, säger Magnus Jägerskog.

Några av Bris slutsatser i rapporten

- Alla barn ska ha tillgång till likvärdig vård oavsett var i landet de bor. Idag är det stora regionala skillnader och få landsting lever upp till vårdgarantin.
- Vårdgivare måste se barnet som rättighetsbärare. Barnet har rätt till inflytande, delaktighet och information i sin vård och ett viktigt steg för att uppnå detta är att barnkonventionen görs till lag.
- Det krävs ett starkare skydd från samhället för de barn vars föräldrar brister i omsorg.
- Det behövs mer kunskap om hur skolan bäst kan arbeta för att främja barns psykiska hälsa.
- Ungas utanförskap på arbetsmarknaden måste minskas. Sambandet mellan den försämrade arbetsmarknaden för unga och den ökande psykiska ohälsan bland äldre tonåringar bör utredas vidare.
- Varje självmord som har begåtts av ett barn ska utredas.

Idag lanserar Bris #psykbryt – ett upprop för att stoppa den ökande psykiska ohälsan hos barn och unga. Läs mer på psykbryt.nu.

* Ett kurativt samtal är ett samtal med en professionell kurator på Bris där kontaktorsaken är känd och samtalet har varit stödande. Ett kurativt samtal är i regel mellan 10 – 45 minuter långt. Det totala antalet kurativa samtal under år 2016 var 26 996.

För mer information, kontakta:

Anna Holmqvist, Bris pressekreterare

anna.holmqvist@bris.se

070-779 95 06

Om Bris:

Bris, Barnens rätt i samhället, är en partipolitiskt och religiöst obunden ideell medlemsorganisation som särskilt ska bistå barn och unga i utsatta situationer samt upprätta möjligheter för barn och unga att föra en dialog med vuxna. Bris vision är ett samhälle där varje barn känner till sina rättigheter och där barnets rättigheter tillgodoses. FN:s konvention om barnets rättigheter utgör grunden för Bris arbete och Bris bidrar med sitt arbete till FN:s hållbarhetsmål i Agenda 2030. Bris verksamhet finansieras via gåvor, medlemsavgifter och företagssponsring. Mer information om Bris finns på www.bris.se